

Fördelning av årsarbetstid för lärare

1§ Avtalets formella grund och tillämpningsområde

Parterna sluter detta avtal med stöd av ALFA 1 kap. 3 § samt bilaga 5. Avtalet innehåller tillägg till och undantag från bestämmelserna i ALFA. Där inget annat anges gäller ALFA i tillämpliga delar.

Detta avtal gäller lärare vid Örebro universitet vilka omfattas av ALFA. Med lärare avses professorer, adjungerade professorer, biträdande professorer, lektorer, adjungerade lektorer, adjunkter, adjungerade adjunkter, forskarassistenter, timlärare och gästlärare samt, enligt övergångsbestämmelserna i högskoleförordningen, utländsk lektor.

I tillämpliga delar (4, 5 (4:e stycket), 11, 14§§) gäller avtalet också för anställning som doktorand.

2§ Giltighetstid

Avtalet gäller från och med den 1 juli 2000 tills vidare med en ömsesidig uppsägningstid på tre månader.

3§ Utgångspunkter och syfte

Avsikten med detta avtal är att skapa arbetsförhållanden vid universitetet där lärares kompetens, utvecklingsmöjligheter och kreativitet tas tillvara på bästa sätt.

Parterna är överens om att såväl planering, genomförande och uppföljning av lärares arbete görs i samverkan, självstyrning och med professionellt ansvarstagande - utifrån universitetets uppdrag, mål och organisation.

4§ Årsarbetstid och semester

Lärares årsarbetstid regleras i det centrala avtalet om löne- och anställningsförmåner (ALFA, bilaga 5: 3 § Årsarbetstid). Årsarbetstiden är genomsnittsbäknad med utgångspunkt från bestämmelserna i ALFA kap. 4: 5-6 §.

Den totala årsarbetstiden och antalet semesterdagar för lärare och doktorand är:

	Tom det år läraren/ doktoranden fyller 29 år.	Från och med det år läraren/doktoranden fyller	
		30 år	40 år
Antal semesterdagar	28	31	35
Årsarbetstid, timmar	1756	1732	1700

Semestern förutsätts - enligt Allmänt löne- och förmånsavtal ALFA, bilaga 5, §7 - normalt förläggas under de studerandes ferier eller annan undervisningsfri tid.

Semester läggs ut från och med tredje måndagen i juni. Lärare, som av olika skäl inte kan ta ut semester från och med detta datum lämnar in semesteransökan till prefekten för beviljande.

Samtliga förekommande arbetsuppgifter inom utbildning, forskning/konstnärligt utvecklingsarbete, administrativt arbete, utvecklingsarbete, samverkan med det omgivande samhället samt kompetensutveckling i övrigt skall inrymmas i årsarbetstiden.

Då läraren har förtroende att själv förfoga över förläggningen av delar av arbetstiden, i tid och rum och på olika arbetsuppgifter inom tjänstgöringsuppdraget, förväntas läraren planera sin tjänstgöring så att resor i tjänsten så långt det är möjligt läggs inom årsarbetstiden.

Tidsåtgång för uppdrag som dekanus, prorektor, prefekt och andra forsknings- eller utbildningsledande uppdrag, eller administrativa arbetsuppgifter som inte direkt kan hänföras till utbildning, forskning eller konstnärligt utvecklingsarbete, regleras inte av detta avtal. Uppdragen skall dock rymmas inom årsarbetstiden.

5§ Lärares arbetsuppgifter

De arbetsuppgifter som kan förekomma inom ramen för en anställning som lärare framgår av bestämmelserna i högskolelagen, högskoleförordningen och i det centrala avtalet om löne- och anställningsförmåner (ALFA, bilaga 5: 4-5 § Arbetstidens fördelning och samråd med den enskilde läraren).

De huvudsakliga arbetsuppgifterna för lärare är: utbildning, forskning, konstnärligt eller pedagogiskt utvecklingsarbete, administrativt arbete och samverkan med det omgivande samhället.

Utbildning innefattar undervisning i olika former (föreläsningar, lektioner, seminarieverksamhet, handledning, laborationer, praktikbesök, exkursioner, examination etc.), arbete som erfordras i form av för-, efter- och kringarbete relaterat till genomförande av utbildningsuppdraget, examination samt ansvar för och deltagande i uppföljningsarbete.

Med kompetensutveckling avses forsknings- och utvecklingsinsatser inom ramen för lärares anställning för att höja och/eller bredda kompetensnivån samt att följa utvecklingen inom det egna ämnesområdet.

Samverkan med det omgivande samhället är arbete inom utbildning och forskning/konstnärligt utvecklingsarbete som avser kontakter med näringsliv, organisationer och enskilda i samhället samt information om universitetets verksamhet.

Forskning och konstnärligt utvecklingsarbete inkluderar även information därom.

Med administration avses, förutom institutionsanknuten sådan (exempelvis deltagande i kvalitetsarbete, personalmöten, ledamotskap i institutionsnämnd, information till studenter, kurs-, programansvar samt övrig utbildnings- och institutionsadministration), även universitetsanknuten sådan (t.ex. deltagande i redaktionsråd, i kommittéer, ledamotskap i universitetsstyrelse, fakultetsnämnder samt facklig förtroendemans arbete).

6§ Arbetstidens fördelning

Fördelningen av lärarnas arbetstid regleras i det centrala avtalet om löne- och anställningsförmåner (ALFA bilaga 5: 4 § Arbetstidens fördelning).

Enligt det centrala avtalet skall fördelningen av lärares årsarbetstid fastställas i lokala avtal, den ska ske i ett flerårsperspektiv och - utöver utbildningsuppgifter - skall utrymme ges för forskning, konstnärligt utvecklingsarbete, pedagogiskt utvecklingsarbete och annan slags kompetensutveckling samt administration. Dessutom skall utrymme finnas för samverkan med det omgivande samhället.

Arbetsfördelningen skall ta hänsyn till lärarens behov av balans mellan de arbetsuppgifter som är förenade med anställningen. Behovet av både kort- och långsiktig kompetensutveckling skall beaktas.

Med hänsyn till verksamhetens krav och berörd lärares önskemål kan tiden för forskning och utvecklingsarbete förläggas till längre sammanhängande perioder eller läggas ut kontinuerligt under den planeringsperiod som prefekt/motsv. fastställt.

Arbetsfördelningen skall grundas på förhållandena på institutionen - institutionens verksamhetsplan, uppdrag och uppsatta mål. Fördelningen skall omfatta all verksamhet, oavsett finansiering.

Då omfattningen av de arbetsuppgifter som kan ingå i lärarens arbete kan variera från en planeringsperiod till en annan skall det av planen framgå hur tjänstgöringen preliminärt är planerad i ett treårsperspektiv. Denna långsiktiga plan revideras löpande i samband med att ny tjänstgöringsplan upprättas.

Arbetsuppgifterna skall fördelas i samråd mellan berörda lärare och prefekt/den prefekten utser.

När utbildningens omfattning och förläggning fastställs skall hänsyn tas till gjorda bedömningar av resursbehovet. Grund för ställningstaganden i dessa hänseenden skall vara genomförda uppföljningar av tidigare utförd utbildning, utifrån de riktlinjer som universitetet har.

I årliga medarbetarsamtal mellan prefekt/motsv. och den enskilde läraren utarbetas i samråd, en plan för lärarens kompetensutveckling. Dessutom skall tjänstgöringsförhållandena i övrigt följas upp.

7§ Normal sammansättning av arbetsuppgifter

För den aktuella planeringsperioden och utifrån de planeringsramar som framgår av uppdraget till ämne, program eller kurs anges här nedan riktmärken som i ett normalfall bör vara utgångspunkt vid fördelningen av årsarbetstiden på lärares arbetsuppgifter:

Professor

Professor ägnar merparten av sin arbetstid åt forskning/konstnärligt utvecklingsarbete och forskarutbildning. Häri ingår att aktivt verka för att externa forskningsmedel tillförs ämnet, att ta ett övergripande ansvar för forskningsverksamheten inom detsamma samt att följa ämnets internationella utveckling.

Professor förutsätts delta i grundutbildningen under ca 20% av sin arbetstid. Professors deltagande i grundutbildningen kan vara högre av olika skäl. Exempel på sådana skäl utgör brist på tillgängliga forskningsanslag eller professorns ambition att göra särskilda insatser i grundutbildningen. Professor förutsätts, vidare, inom ramen för sin anställning stå till förfogande för lednings- och administrativa uppdrag vid universitetet

Universitetslektor

Lektor delar sin tid mellan grundutbildning samt forskning/ konstnärligt utvecklingsarbete och forskarutbildning. I den mån forskningsanslag ej finns tillgängliga skall utrymme för forskning och kompetensutveckling ändå beredas lektor till ca. 20% av årsarbetstiden. Administrativa arbetsuppgifter kan normalt omfatta ca. 10% av årsarbetstiden.

Universitetsadjunkt

Adjunkt ägnar merparten av sin tid åt grundutbildning. Adjunkt skall normalt beredas utrymme för egen forskarutbildning, utvecklingsarbete eller annan kompetensutveckling till ca 20 % av årsarbetstiden. Administrativa arbetsuppgifter kan normalt omfatta ca 10 % av årsarbetstiden.

Forskarassistent

Forskarassistent skall använda sin tid för forskning. Utbildningsvolymen inom grund- och forskarutbildningen får för en forskarassistent omfatta högst 10 %.

8§ Fastställande av utbildningsdelens omfattning mm.

Som planeringsprincip gäller att det är läraren/lärarna som - utifrån sin professionella kunskap om hur utbildningsresursen utnyttjas på effektivaste sätt - avgör arbetssätt i den undervisning som ligger i tjänstgöringsuppdraget.

Begrepp som "föreläsning, lektion, seminarium, handledning" etc, kan ha olika innebörd inom olika delar av universitetet. Detaljerade generella regler för tidsåtgång bör därför inte läggas fast på annat sätt än att - vid fastställandet av undervisningsinsatsen i tjänstgöringsplanen - en timmes undervisning med studerandekontakt kan innebära mellan två till sju timmars lärararbete inom ramen för utbildningsuppdraget. Vid insatser som har karaktären att vara tillgänglig, ge råd m.m. är det naturligt att dessa insatser betraktas som normal arbetstid.

Utbildningsdelens omfattning skall framgå av tjänstgöringsplanen. Med denna som utgångspunkt planerar läraren och berörda lärare/lärlarlag genomförandet den aktuella undervisningen.

9§ Samråd och beslut om tjänstgöringsplan

För den aktuella planeringsperioden (vanligtvis ett kalenderår) skall en tjänstgöringsplan upprättas för berörda lärare (ämnesgrupp, kurslag eller liknande). Detta görs i samråd med läraren. I planen anges omfattning och förläggning av lärarens samtliga arbetsuppgifter under perioden.

Tjänstgöringsplanen skall kunna justeras under planeringsperioden beroende på förhållanden som av planeringsmässiga skäl inte kan vara kända fullt ut vid planens upprättande. Ändring av fastställd plan får ske endast i samråd med berörd lärare och efter lärarens samtycke. Dessutom skall berörd arbetstagarorganisation underrättas.

Alla lärarens arbetsuppgifter - såväl inom som utanför institutionen och universitetet - skall ingå i den planering av lärarens tjänstgöring som görs på den anställdes moderinstitution.

Före beslut om tjänstgöringsplan för ämnesgrupp, kursarbetslag eller liknande, skall prefekten eller den prefekten utser underrätta berörd lokal arbetstagarorganisation (MBL-mottagare) på institutionen om det tilltänkta beslutet. Denna information skall finnas tillgänglig minst två veckor före det tilltänkta beslutet. Arbetstagarorganisation kan inom denna tidsperiod begära förhandling i frågan. Om parterna på institutionen, inte enas vid en förhandling enligt denna punkt beslutar prefekten i frågan efter hörande av studierektorerna eller motsvarande vid institutionen. Arbetstagarorganisation kan därefter föra frågan vidare till central förhandling i den händelse man inte accepterar beslutet.

10§ Arbete utöver fastställd plan (overtid och mertid)

Utgångspunkten är att en lärarens arbetsuppgifter skall rymmas inom årsarbetstiden. Overtid skall i normalfallet inte förekomma. I första hand skall omfördelning av arbetsuppgifterna göras inom institutionen.

Overtid är sådant arbete som heltidsarbetande lärare efter överenskommelse med prefekten utför utöver vad som angivits i fastställd plan för den aktuella perioden. För deltidsarbetande lärare avses sådant arbete som utförs utöver planen på tid som ligger utöver såväl den ordinarie tiden som tiden upp till heltidsarbete.

Mertid är arbete som deltidsarbetande lärare efter överenskommelse med prefekten utför utöver fastställd plan upp till heltidsarbete.

Om det under verksamhetsåret uppkommer särskilda behov av att läraren fullgör arbetsuppgifter utöver de som är planerade inom ramen för årsarbetstiden är förutsättningarna följande:

Ersättning för overtid utgår enligt följande:

För de första 99 timmarna är ersättningen för varje arbetad övertidstimme lika med månadslönen /94.

Från och med den hundra övertidstimmen utgår ersättning för varje timme lika med månadslönen /72.

För mertid gäller ersättning med ett belopp som motsvarar lärarens individuella lön uppräknad till den månadslön som motsvarar full ordinarie arbetstid och därefter dividerad med 165 eller ledighet motsvarande mertiden.

I förekommande fall skall hänsyn tas till eventuellt för- och efterarbete som krävs i samband med undervisningen.

Övertidsersättning utbetalas normalt vid verksamhetsårets slut när övertidens omfattning har kunnat fastställas.

11§ Obekvämlighetstillägg för lärare som innehar anställning vid universitetet

Ersättning för obekväm arbetstid erhålls för schemalagd undervisning som utförs på kvällstid, veckoslut eller helger. Detta regleras i särskilt Lokalt avtal om obekvämlighetstillägg för lärare vid Örebro universitet.

12§ Lärare som omfattas av chefsavtalet eller ingår i professorsgruppen

För lärare som omfattas av chefsavtalet eller ingår i professorsgruppen utgår ingen ersättning för övertid eller ersättning för kvällsundervisning, arbete lördag, söndag eller helgdag.

13§ Resa i tjänsten

För lärararbete som innebär resa i tjänsten utgår ersättning enligt Lokalt reseavtal.

14§ Närvaro på arbetsplatsen

Den enskilde läraren har förtroendet att efter samråd med prefekt/motsv. förlägga sitt arbete till annan plats än den ordinarie arbetsplatsen när verksamheten och arbetsuppgifterna så tillåter.

15§ Sjukfrånvaro

Den genomsnittliga arbetstiden under året per arbetsdag är vid heltid 7 tim 57 min. Sjukfrånvarotiden skall beräknas neutralt och oberoende av lärarens arbetstidsschema under frånvarodagarna. Vid sjukfrånvaro skall arbetsuppgifterna i arbetsplanen minskas i mängd motsvarande 7 tim och 57 min. per frånvarodag vid heltid.

16§ Avbrytande av tjänstledighet

Tjänstledig lärare med anställning vid Örebro universitet som engageras i arbete vid universitetet under den beviljade tjänstledigheten, avbryter nämnda tjänstledighet och återgår i tjänstgöring i den omfattning som är aktuell.

Dnr 1.0 755-98 Protokoll 00-03-17

Parter

För arbetsgivaren:
Janerik Gidlund och
Christer Lindman

För personalorganisationerna:
SACO/S Fredrik Wallinder
OFR/s Rolf Pettersson
SEKO Lars Holmberg

Ärende:

Principer för fördelning av arbetstid och arbetstidsberoende ersättningar för lärare

Utgångspunkt och syfte

Fördelningen av årsarbetstiden för lärare skall enligt Allmänt löne och förmånsavtal (ALFA) fastställas i lokala avtal. Utgångspunkter skall härvid vara "att utnyttja tillgängliga resurser på för verksamheten bästa sätt, att skapa en god balans mellan en lärares olika arbetsuppgifter och mellan olika kategorier av lärare.

Fördelningen skall ske i ett flerårsperspektiv där omfattningen av olika arbetsuppgifter kan variera över tiden. Utöver undervisningsuppgifter skall utrymme ges för forskning, konstnärligt utvecklingsarbete, att följa forskningen samt för övrig kompetensutveckling. Särskild hänsyn bör också tas till ledande uppgifter för utbildning och forskning såväl inom ämnet som i övrigt. Detsamma gäller huvudansvar för handledning av doktorander." (ALFA bil. 5 4§)

1§

Med stöd av ALFA 1 kap3§ och dess bilaga 5, sluts bifogat lokalt kollektivavtal gällande fördelning av årsarbetstid och arbetstidsberoende ersättningar för lärare vid Örebro universitet.

I tillämpliga delar (vilka anges i avtalet) gäller avtalet också för doktorander.

2§

Det finns hos parterna en förståelse för att det i inledningsskedet och i den planering av lärares tjänstgöring inför hösten år 2000, som påbörjas under våren, kan uppstå problem med tidpunkter för information om planer och påkallande av förhandling. Eventuella problem här skall lösas i en "välvillig" anda.

3§

Parterna sluter samtidigt Lokalt avtal om obekvämlighetstillägg för lärare som innehar anställning vid universitetet, i enlighet med separat bilaga till detta protokoll.

4§

Parterna är överens om att under avtalsperioden gemensamt följa upp avtalet och att en utvärdering skall genomföras och resultat redovisas under hösten 2001. Arbetsgivaren avsätter särskilda resurser för en sådan utvärdering i budget för år 2001.

5§

Det som överenskommit i detta avtal när det gäller information, förhandling och omprövning av arbetsledningsbeslut i samband med tjänsteplanering skall inte påverka rätten att föra lokal och central tvisteförhandling samt rätten att väcka talan vid domstol om tolkning av avtalet.

§6

Detta protokoll är upprättat i fyra exemplar av vilka parterna erhållit varsitt.

Vid protokollet

Christer Lindman

Justeras

För Örebro universitet

Jan Erik Gidlund

För SACO/S För OFR/S För SEKO

Fredrik Wallinder Rolf Pettersson Lars Holmberg